

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดนำไปสู่กรอบในการทำวิจัย และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผลการวิจัย จึงขอนำเสนอตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียน

- 1.1 ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.2 ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัยในชั้นเรียน
- 1.5 รูปแบบและลักษณะของการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.6 กระบวนการและขั้นตอนของการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.7 การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 1.8 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในชั้นเรียน

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียน มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544, หน้า 6) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครู มีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีการดำเนินการที่มีแผนชัดเจน กระทำอย่างรวดเร็วและนำไปใช้ได้ทันทีระหว่างการทำวิจัย จะมีการสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งผลที่ได้จะนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมากที่สุด จะต้องกระทำการต่อเนื่องจนกว่าจะได้ผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

คำรน ล้อมโนเมือง (2533, หน้า 14) การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาค้นคว้าของครู เพื่อแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหรือแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมของเด็ก และคิดวิเคราะห์

เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนด้วยกระบวนการที่น่าเชื่อถือ และเป็นระบบในสถานการณ์หรือบริบทของชั้นเรียน

ประวิต เอรารวรรณ์ (2545, หน้า 45) การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการประยุกต์ที่ดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะต้องใช้กระบวนการ ที่น่าเชื่อถือ และเป็นระบบในการแสวงหาคำตอบ ในสถานการณ์หรือบริบทของชั้นเรียนทั้งผลิตงานวิจัย และบริบทงานวิจัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ครูเป็นผู้ทำการวิจัยและนำผลวิจัยไปใช้

พิมพันธ์ เตะทะคุปต์, พเยาว์ อินดิสุข และราชน มีศรี (2544, หน้า 31) สรุปการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นการค้นพบความรู้ วิธีการสิ่งประดิษฐ์ใหม่ โดยใช้กระบวนการง่าย ๆ คือ วางแผน ลงมือปฏิบัติ ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุง โดยใช้วงจร PDCA หรือใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนานักเรียนควบคู่ไปกับการพัฒนาตนเอง

สุวิมล ว่องวานิช (2544, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ได้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสนำมาพิจารณา อภิปราย แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในแนวทางที่ได้ปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของครูและผู้เรียน

ยุทธนา ปฐมวรชาติ (2544, หน้า 60) สรุปความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนคือ ร่องรอยการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการแก้ปัญหา หรือแสวงหาคำตอบได้จากข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของครู ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอาจเป็นรายบุคคลรายกลุ่มหรือทั้งชั้น อย่างมีขั้นตอน

พิชัย ญาณศิริ (2545, หน้า 31) กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน หมายถึงการทำงานที่เป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อให้ปัญหาหมดไปหรือทำให้สิ่งที่อยู่แล้วยิ่งดีขึ้น

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2545, หน้า 1) หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ให้ได้มาซึ่งความรู้หรือคำตอบซึ่งครูเป็นผู้จัดทำขึ้นเองโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะนำผลวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครูในชั้นเรียนโดยมีจุดประสงค์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนมีการดำเนินการที่มีแผนชัดเจนกระทำอย่างรวดเร็วสามารถนำผลมาใช้ได้ทันทีในระหว่างการทำวิจัยจะมีการสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ซึ่งผลที่ได้นั้นจะนำมาปรับปรุง

การเรียนการสอน โดยมีจุดเน้นที่เป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนมากที่สุดกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนจะมีการทำอย่างต่อเนื่อง จนกว่าจะได้ผลตามเป้าหมายที่ต้องการ

อุทุมพร จามรมาน (2540, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครู ของครู เพื่อครู สำหรับครู เป็นการวิจัยที่ครูผู้ซึ่งต้องตั้งปัญหาในการเรียนการสอนออกมา และครูผู้ซึ่งต้องแสวงหาข้อมูล เพื่อมาแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผลวิจัย คือคำตอบที่ครูจะเป็นผู้นำไปใช้แก้ปัญหาของตน

กรมวิชาการ (2545 ข) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนจะเริ่มต้นด้วยการปฏิบัติงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สภาพการณ์ที่ผู้วิจัยประสบอยู่ จากนั้นทำการศึกษา กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาคด้วยวิธีการ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ผลที่ได้คือ การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนของครูผู้สอน

สุพักตร์ พิบูลย์ (2544, หน้า 32) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ “เป็นการกำหนดขอบเขตของการวิจัยหรือลักษณะของการวิจัยที่เน้นการนำประโยชน์จากการวิจัยมาใช้ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน เป็นการนิยามการวิจัยในชั้นเรียนให้ครอบคลุมขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น เป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หรือเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

พิชิต ฤทธิจรูญ (2544, หน้า 24) ได้ให้ความหมายการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า หมายถึง การวิจัยปฏิบัติการที่ครูได้แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรม ทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน

เบสซี่ (Bassey, 1996, p. 199) การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนครูเป็นผู้วิเคราะห์ และสะท้อนผลการทำงานซึ่งมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนและระบุหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทันที โดยนัยนี้การวิจัยในชั้นเรียน จึงเป็นการเสริมพลังอำนาจครูให้วิจัย โดยพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้อื่นน้อยที่สุด จึงกล่าวได้ว่า ครูที่ทำการวิจัย โดยพึ่งพาความช่วยเหลือจากผู้อื่นน้อยที่สุด จึงกล่าวได้ว่า ครูที่ทำการวิจัยได้พัฒนาวิชาชีพด้วยดุลยพินิจของตนเอง และกำลังแสดงบทบาทของการพึ่งพาตนเอง และเป็นตัวของตัวเอง

แม็กกลอน (McClean, 1995, p. 34) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการเป็นกระบวนการวิจัยที่ครูทำการทดลอง ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในชั้นเรียน มีการตรวจสอบผลการใช้วิธีการเหล่านั้น และปรับวิธีการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนมากที่สุด นอกจากนี้การวิจัยในชั้นเรียนยังเป็นกระบวนการเสริมพลังอำนาจครู ในการกำหนดสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับครู ภายใต้ระบบ และกลไกต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นการพัฒนาการศึกษาระยะยาว เป็นการพัฒนานุเคราะห์ครู ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องโดยการเรียนรู้ด้วยตนเองของครู และผู้ร่วมงานอื่นร่วมมือกัน เป็นกระบวนการที่สามารถสร้างความร่วมมือของครูในโรงเรียนกับนักวิชาการ หรือนักวิชาการในมหาวิทยาลัย

จอห์นสัน และ โครแมน (Johnson & Kromann, 1995, p. 199) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึงการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และตีความหมาย โดยมีแผนงานกำหนด แลกเปลี่ยนผลกับเพื่อนร่วมวิชาชีพกระบวนการวิจัยปฏิบัติการต้องการตอบคำถามดังนี้ คำถามที่ต้องการศึกษาคืออะไร ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมีอะไรบ้าง ข้อมูลที่ต้องจัดเก็บมีอะไรบ้าง จะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร จะแปลความหมายนั้นว่าอย่างไร

ฟิลด์ (Field, 1997, p. 192) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ เป็นการศึกษาขนาดเล็ก (Small - Scale) ที่ดำเนินการ โดยครูในชั้นเรียน เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ ครูสะท้อนการปฏิบัติงาน และเสริมพลังอำนาจให้กับครู

ฟอสเชย์ (Foshay, 1998, p. 108) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยที่ทำโดยครู โดยใช้ประโยชน์จากการวิจัยมาสำรวจตีความ และอธิบายความจริงที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นที่คาดหวังว่า เมื่อครูผู้สอน ได้มีการทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่กับ การปฏิบัติงานสอน แล้วจะก่อให้เกิดผลดีต่อวงการศึกษาคือต่อวิชาชีพครูอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น
2. วิชาการการศึกษาจะมีข้อความรู้และนวัตกรรมทางจัดการเรียนการสอนมากขึ้น
3. วิถีชีวิตของครู หรือการทำงานของครูจะเป็นระบบขึ้นทำให้มีการพัฒนาไปสู่

ครูมืออาชีพมากขึ้น

จากความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการค้นหาข้อบกพร่อง หรือเสนอการบอกประเด็นปัญหา ที่ครูผู้สอนพบในการเรียนการสอน ตามสภาพความเป็นจริง โดยนำเอาปัญหา ที่ต้องการจะแก้ไข หรือประเด็นที่สงสัยมาทำการวิจัยอย่างเป็นระบบตามกระบวนการวิทยาศาสตร์ เพราะจะทำให้งานวิจัยมีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการทำงานอย่างเป็นระบบสามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดได้ และจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวครูผู้สอน นักเรียน และสถานศึกษานั้น ๆ อีกด้วย

ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน

กรมสามัญศึกษา (2544, หน้า 15) สรุปความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่า เป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาวิชาชีพครูอันเนื่องมาจากกระบวนการสืบค้น ที่เป็นระบบ และน่าเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ ครูเกิดการพัฒนาการเรียนการสอน นำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตย ทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ

สุวิมล ว่องวานิช (2544, หน้า 24 - 45) สรุปความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า

1. ให้โอกาสครูในการสร้างองค์ความรู้ ทักษะการทำวิจัย การประยุกต์ใช้ การตระหนักถึงทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ดีขึ้น
2. เป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลง หรือสะท้อนผลการทำงาน
3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติโดยตรง เนื่องจากช่วยพัฒนาตนเองด้วยวิชาชีพ
4. ช่วยทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และเกิดการเปลี่ยนแปลงผ่านกระบวนการวิจัยในที่ทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อองค์กร เนื่องจากนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติ และการแก้ปัญหา
5. เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติในการวิจัยทำให้กระบวนการวิจัย มีความเป็นประชาธิปไตย ทำให้เกิดการยอมรับในความรู้ของผู้ปฏิบัติ
6. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิผล
7. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

พิมพ์พันธ์ เดชะกุปต์ และคณะ (2544, หน้า 10) กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่า เกิดจากแนวความคิดพื้นฐาน คือ การบูรณาการวิธีการปฏิบัติงานกับการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติที่มีความสำคัญ ดังนี้ หนึ่ง เป็นการพัฒนาหลักสูตร และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยวิธีการวิจัย สองเป็นการพัฒนาวิชาชีพครู สาม เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางการพัฒนาวิชาชีพครู สี่ เป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา การวิจัยในชั้นเรียนเป็นนวัตกรรมที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการสอน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนมีหลักการและวิธีการที่เอื้อต่อการพัฒนา การเรียนการสอน ขณะที่ครูทำการเรียนการสอนก็ทำหน้าที่ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนด้วยตนเอง แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

สุวิมล ว่องวานิช (2544, หน้า 25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนว่า เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากให้ข้อค้นพบที่ได้มาจากระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบ และเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาผู้มีส่วนร่วมนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ และด้วยหลักการสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการที่เน้นการสะท้อนผล ทำให้

การวิจัยแบบนี้ส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ และยอมรับในข้อค้นพบร่วมกัน

วโร เพ็งสวัสดิ์ (2545, หน้า 2 - 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน
เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยวิธีการวิจัย

2. เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อค้นพบที่ได้มาจาก
กระบวนการค้นคว้าที่เป็นระบบ และเชื่อถือได้ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารับรู้ และครูเกิด
การพัฒนาการเรียนการสอน

3. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ
และทำให้อาชีพครูกลายเป็นวิชาชีพ

4. ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง เป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน

5. เป็นการส่งเสริม สนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา เนื่องจากการวิจัย
แบบนี้จะส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตย โดยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์และยอมรับในการค้นพบร่วมกัน

กรมสามัญศึกษา (2540, หน้า 8) ได้สรุปประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. นักเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ดีขึ้น นักเรียนมีการใฝ่รู้ใฝ่เรียนจนในที่สุด
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับเป็นที่น่าพอใจ และไม่มีปัญหาการเรียนอีกต่อไป

2. ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ช่วยให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

3. โรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มครูมีมากขึ้น ทั้งในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคลภายในหมวดวิชาและระหว่างหมวดวิชา การที่ครูต้องศึกษาค้นคว้าเนื้อหาวิชาที่ตนเอง
รับผิดชอบมากขึ้น จะช่วยให้การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมี
ประสิทธิภาพ สามารถกำหนดสาเหตุ และชี้ประเด็นปัญหาได้ชัดเจน เพื่อการแก้ปัญหาได้ตรงจุด
ยกระดับมาตรฐานวิชาการโรงเรียนให้สูงขึ้น

4. วงการศึกษา ผลงานวิจัยในชั้นเรียน สามารถใช้เป็นผลงานทางวิชาการ เพื่อขอเลื่อน
ระดับปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นได้ งานวิจัยที่ตีพิมพ์นอกจากจะได้รับการเผยแพร่โดยทั่วไปแล้วจะเป็น
การกระตุ้นให้มีการพัฒนาผลงานทางวิชาการอย่างไม่หยุดยั้ง ภาพลักษณ์ของผู้มีอาชีพครูจะดีเป็นที่
ยอมรับอย่างกว้างขวาง จากการทำงานอย่างเป็นระบบมาโดยตลอด

คณะกรรมการด้านการอ่าน ภาษาในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอยู่ในสมาคมการอ่านนานาชาติได้ให้เหตุผลหลายประการที่แสดงให้เห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนรู้มากมายดังนี้

1. ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน
2. ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
3. เป็นการปรับเปลี่ยนบทบาทของครูใหม่
4. เสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน
5. ทำให้ได้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
6. กระตุ้นการตอบสนองแบบสะท้อนกลับ
7. กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิภาพ
8. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานของครูที่มีประสิทธิภาพ
9. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู
10. เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีการสอนกับผลที่ได้รับ
11. ช่วยให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน
12. ทำให้ครูเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง

ชาตรี เกิดธรรม (2544, หน้า 20) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่า ผลของการทำวิจัยในชั้นเรียน ก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการเช่น

1. ทำให้การจัดกิจกรรมการสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากขึ้นเพราะครูผู้สอนสามารถใช้นวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน วิธีการหรือเทคนิคการสอนใหม่ๆ ที่มีคุณภาพในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน
2. ครูพัฒนางานของตนเองให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เป็นผลงานทางวิชาการเพื่อเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นได้
3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมตามศักยภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน
4. เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหาร หรือพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพมากที่สุด

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2544, หน้า 7) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่า

1. ช่วยให้ครูมีพลังอำนาจในการแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนมากขึ้น สามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ทันทั่วทั้งที่มีประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ช่วยให้ครูทำงานได้อย่างเป็นระบบ ประสบความสำเร็จในการทำงาน มีความรู้ลึก เป็นเจ้าของ และภาคภูมิใจในวิธีที่นำมาใช้

4. ช่วยให้โรงเรียนสามารถกำหนดนโยบาย และมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร และการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม โดยมีผลการวิจัยรองรับ

5. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการแก้ปัญหา และพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มศักยภาพทั้งในด้าน ความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 135 - 138) กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญซึ่งจะช่วยให้นักครูได้มี การพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ทั้งนี้เพราะข้อความรู้ที่ครูค้นพบซึ่งมาจากการดำเนินการที่มีระบบ ระเบียบและเชื่อถือได้นั้น สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สร้างเสริมศักยภาพและมีพัฒนาการ การเรียนรู้ที่ดีขึ้น ในส่วนตัวครูทำให้เกิดการพัฒนาเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนยัง เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ที่มีส่วนร่วม สร้างพลังในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมบรรยากาศ การทำงานร่วมกันอันเกิดจากทุกฝ่ายได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งมี การยอมรับในข้อค้นพบที่ได้ดำเนินการร่วมกันด้วย

วีรพล แยมฉลาด (2544, หน้า 10) ได้ให้เห็นประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียนที่ สอดคล้องกันว่า การวิจัยจะช่วยปรับปรุงด้านวิชาชีพครู ครูผู้สอนที่ทำการศึกษา และทดลอง งานวิจัย กันอย่างจริงจังแล้ว จะทำให้เกิดความก้าวหน้าในการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งเกิดความรู้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังเป็นการสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดี ต่อวงการศึกษา เพราะคุณค่าหรือผลของการคิดค้นนวัตกรรมการศึกษาขึ้นมาใช้นั้น จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและหน่วยงานทางการศึกษาดังนี้

1. นักเรียนในชั้นเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานแตกต่างกัน บางคนเรียนรู้เร็ว ก็ไม่ สร้างปัญหากับครูผู้สอน แต่นักเรียนที่เรียนช้า และครูก็ยังใช้การสอนแบบเดียวกัน แล้วนักเรียน กลุ่มนี้จะตามกันไม่ทัน และอาจสร้างปัญหากับครู โรงเรียน และสังคมส่วนรวม การที่ครูไม่วางเฉย แต่พยายามวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาคิดหาทางแก้ปัญหา โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนเริ่มต้นคิด ปัญหา หาทางแก้ไข และสามารถแก้ปัญหาได้สำเร็จ

2. ครูมีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบคือ การวางแผนทำงานประจำ ได้แก่ วางแผน การสอน เลือกวิชาสอนที่เหมาะสม ประเมินการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจน จะทำอะไร กับใคร เมื่อไหร่ ด้วยเหตุผลอะไร และทำให้ทราบเหตุผลว่ากระทำบรรลุเป้าหมายเพียงใด ได้อย่างไร โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนครูจะสังเกตว่าผลของการวิจัยนั้นแก้ปัญหาได้หรือไม่ ทำให้ ครูเพิ่มความระมัดระวังต่อการสอนของตนได้เรียนรู้ว่าทฤษฎีการสอน ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติ

เป็นอย่างไร สิ่งเหล่านี้เป็นการพัฒนาการสอนของครู ให้เป็นบุคลากรที่มีความสามารถในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และการพิจารณาการปฏิบัติงานของคนอย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการวิจัยสามารถพัฒนาการทำงานไปสู่ความเป็นมืออาชีพ

3. ในโรงเรียนจะมีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มครูมากขึ้น ทั้งในรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในหมวดวิชา และระหว่างหมวดวิชา ตั้งแต่การร่วมกันคิดหาปัญหาการวิเคราะห์หาสาเหตุ การเขียนรายงาน เพราะครูในโรงเรียนมีความถนัดหรือความชำนาญต่างกัน ถ้าได้ระดมสรรพกำลังจากความถนัดของแต่ละบุคคลแล้วก็จะทำให้งานวิจัยมีคุณภาพยิ่งขึ้น

4. วงการศึกษาผลการวิจัย ในชั้นเรียนที่ดีจะได้รับการเผยแพร่ โดยทั่วไปแล้ว จะเป็นการกระตุ้นให้มีการพัฒนางานวิจัยอย่างไม่หยุดยั้ง ภาพลักษณ์ของผู้มีวิชาชีพครูจะดีจะเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจากการทำงานอย่างเป็นระบบ

อารีย์ วชิรวรการ (2544, หน้า 18) กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ช่วยให้ครูสามารถแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ทันที่และมีประสิทธิภาพ
2. ทำให้ครูมีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นและจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ทำให้ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างครูมืออาชีพ
4. ทำให้ครูเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตร
5. ทำให้ผู้เรียนได้รับการแก้ไข้ปัญหาและได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ เต็มตามศักยภาพ ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

บุษกรพงษ์ ถัยวรรณ (2543, หน้า 21) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การวิจัยทำให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มพูนวิทยาการของศาสตร์ต่าง ๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น
2. นำผลการวิจัยไปแก้ปัญหาได้ คำตอบที่ได้จากการวิจัยทำให้มั่นใจ และนำเหตุผลของการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ได้
3. ช่วยปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ
4. ช่วยในการพิสูจน์ ตรวจสอบ ทฤษฎี กฎเกณฑ์ต่าง ๆ
5. ช่วยให้เกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ
6. ช่วยในการพยากรณ์ ปรากฏการณ์ พฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
7. ผลที่ได้สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจ

ข้อดีและข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียน

วโร เฟิงส์วส์ดี (2545, หน้า 4 - 5) ได้กล่าวถึงข้อดี และข้อจำกัด ของการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ทำให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อค้นพบที่ได้มาจากระบวนการสืบค้นที่เป็นระบบ และเชื่อถือได้ ครูเกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอน
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้
3. ช่วยให้ครูทำงานอย่างมีระบบ เห็นภาพของงานตลอดแนว และมีการวางแผนในการทำงาน
4. ครูสามารถสร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย และตัดสินใจเลือกทางเลือกอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผลและสร้างสรรค์ เพราะมองทางเลือกได้กว้างขวางและลึกซึ้ง
5. นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้
6. เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติ และทำให้อาชีพครูกลายเป็นวิชาชีพ
7. ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง เป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน
8. เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา เนื่องจากการวิจัยแบบนี้จะส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตย โดยที่ทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในการค้นพบร่วมกัน

ข้อจำกัดของการวิจัยในชั้นเรียน

วโร เฟิงส์วส์ดี (2545, หน้า 6) แม้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนจะมีประโยชน์มากมาย แต่โดยธรรมชาติและหลักการของการวิจัยในชั้นเรียนก็ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดหลายประการเช่นกัน

1. ครูขาดความรู้หรือทักษะที่จำเป็นสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนตลอดจนขาดผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำ หรือให้คำปรึกษา
2. การวิจัยในชั้นเรียน เป็นงานที่ต้องใช้พลังกายและพลังใจอย่างมาก เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้น จึงควรได้รับการสนับสนุนจากผู้ร่วมงาน ตลอดจนผู้บริหาร
3. การวิจัยโดยทั่วไปจะไม่ยอมให้มีตัวแปรภายนอกส่งผลกระทบวน โดยจะมีการออกแบบการวิจัยที่สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้ ซึ่งงานวิจัยแบบนี้ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน หรือห้องเรียนปกติ แต่การวิจัยในชั้นเรียนจะมีปัญหาในข้อนี้ เนื่องจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจะปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ ข้อค้นพบที่ได้บางครั้งจึงไม่สามารถยืนยันได้อย่างหนักแน่นว่าเนื่องจากปัจจัยใด แต่ทราบได้ก็ตามที่ปัญหาในชั้นเรียนหมดไป ก็ถือว่าการวิจัยในชั้นเรียนนั้นประสบผลสำเร็จ

4. การวิจัยในชั้นเรียนมีขอบเขตจำกัดเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนมากจะใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ตนเองสอนซึ่งมีจำนวนน้อย ทำให้คำตอบที่ได้จากการวิจัยไม่สามารถอ้างอิงเป็นสากลได้

5. เนื่องจากครูมีภาระในแต่ละวันมาก ทั้งทางด้านการเรียนการสอนและงานอื่น ๆ ทำให้มีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนน้อยลง

6. ครูบางคนอาจจะคิดว่าการวิจัยเป็นเรื่องยาก อีกทั้งไม่ใช่ภาระหน้าที่ของตน เช่น เป็นภาระหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ เป็นต้น จึงทำให้ละเลยไม่สนใจที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน

7. การวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานที่ต้องใช้ชั้นเรียนเป็นงานที่ต้องใช้ความอดทนสูง ทั้งนี้เนื่องจากงานวิจัยบางเรื่องต้องอาศัยเวลาในการรอคอยคำตอบ ดังนั้น ถ้าหากครูใจร้อนต้องการคำตอบเร็ว หรือด่วนสรุปผลก็จะทำให้ได้ผลการวิจัยที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

8. การวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนตามปกติ ดังนั้น ครูผู้วิจัยจะต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไข เพื่อให้การวิจัยไม่เป็นภาระของครูมากเกินไป

สุวิมล ว่องวานิช (2544, หน้า 26) กล่าวถึงข้อจำกัดของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติซึ่งเป็นหลักการสำคัญของผู้วิจัยส่งผลกระทบต่อขอบเขตและขนาดของงานวิจัย การวิจัยแบบนี้มักมีขนาดเล็กซึ่งทำให้มีผลต่อความเป็นตัวแทนของข้อค้นพบ จึงก่อให้เกิดข้อจำกัดในการสรุปอ้างอิงผลการวิจัย

2. งานวิจัยทั่วไปไม่ยอมให้ตัวแปรภายนอกส่งผลกระทบ โดยมีการออกแบบการวิจัยให้สามารถควบคุมตัวแปรภายนอกได้และสามารถดำเนินการจัดการกระทำได้ เนื่องจากงานวิจัยแบบนั้นไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานจริงในชีวิตประจำวัน แต่สำหรับงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มักจะมีปัญหาในประเด็นนี้ เนื่องจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจะปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ ข้อค้นพบที่ได้รับบางครั้งไม่สามารถยืนยันหนักแน่นว่า เนื่องมาจากปัจจัยใด แต่ตราบดีที่ปัญหาในชั้นเรียนหมดไป ก็ถือว่าการวิจัยครั้งนั้นประสบความสำเร็จ

3. ธรรมชาติของงานวิจัยถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขที่มีเรื่องคุณธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยในการทำงานทำให้การทดลองต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานอาจทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากสิ่งที่ทดลองก็ยังไม่ได้มีการตรวจสอบยืนยันในผลที่จะเกิดขึ้นว่าจะจะเป็นไปในทิศทางใด

4. มีการวิพากษ์วิจารณ์กันมากเกี่ยวกับเจ้าของผลงานวิจัย และมีการหวั่นเกรงกันว่าจะมีการแย่งผลงานวิจัย เนื่องจากเป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้วิจัยภายนอกเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นครูนักวิจัยหรือนักวิชาการต้องทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนและตกลงในเรื่องนี้ให้เข้าใจตรงกัน

5. กระบวนการวิจัยปฏิบัติการไม่ได้แยกออกจากกระบวนการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยต้องเกี่ยวข้องในการทำงานของตนเองและผู้อื่นตลอดเวลา การวิจัยปฏิบัติการจึงเป็นการเพิ่มภาระงานของครูมากขึ้นจากการทำงานปกติ โดยเฉพาะในช่วงแรกของการวิจัยที่ครูนักวิจัยต้องวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อให้การทำวิจัยไม่เป็นภาระสำหรับครูมากเกินไป ต้องมีการออกแบบการวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนให้มากที่สุด

รูปแบบและลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียน

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2545, หน้า 3) ได้สรุปลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นลักษณะของการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) อย่างหนึ่ง เนื่องจากการวิจัยที่ผู้ปฏิบัติงาน หรือครูเป็นผู้จัดทำขึ้นเองในสภาพการณ์จริง โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยก็จะเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ทั้งนี้เนื่องจากการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือถ้าจัดตามวิธีการวิจัยก็จะเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพราะผลของการวิจัยจะเป็นรูปแบบหรือวิธีการแก้ปัญหาที่ครูสร้างขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้แก้ปัญหาภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น

ดังนั้นลักษณะรูปแบบการวิจัยสามารถแยกพิจารณาองค์ประกอบได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งตรงกับของ วัลลภ กันทรพย (2539 อ้างถึงใน วิไลวรรณ สมบูรณ์, 2543, หน้า 10 - 11) ได้จำแนกรูปแบบการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบคือ การวิจัยสำรวจ เป็นการวิจัยเพื่อหาคำตอบโดยไม่มีกฎเกณฑ์อะไรมาก การวิจัยหาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป การวิจัยเชิงเปรียบเทียบ การวิจัยแบบทดลอง โดยมีกลุ่มควบคุม และการวิจัยทดลองพัฒนาเป็นการวิจัยแบบใช้เด็กกลุ่มเดียว สันักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544, หน้า 9 - 10) ได้แบ่งรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนเป็น 3 แบบได้แก่

1. การวิจัยโดยครูเพียงผู้เดียว (Individual Teacher Action Research) เป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ขณะจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียนด้วยตัวครูเอง หรือขอคำแนะนำจากที่ปรึกษา โดยครูพยายามค้นหาเทคนิคหรือวิธีการแก้ปัญหา ให้ผู้เรียนมีความสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่ เน้นให้ครูใช้ห้องเรียนของตนเองเสมือนห้องทดลอง ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงคือผู้เรียน อาจศึกษาจากนักเรียนคนเดียวหรือทั้งห้องก็ได้
2. การวิจัยในชั้นเรียนแบบร่วมมือ (Collaborative Action Research) เป็นการวิจัยที่จัดทำขึ้นเมื่อครู 2 คนขึ้นไป พบปัญหาในการจัดการเรียนที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน แล้ววางแผนการทำวิจัยร่วมกัน ครูที่ทำการวิจัยและนักเรียนอาจอยู่ในโรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียนก็ได้ นอกจากนี้ อาจนำผู้ที่สามารถให้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะ มาร่วมในกระบวนการวิจัยด้วย เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างผู้วิจัยด้วยกัน

3. การวิจัยในระดับโรงเรียน (Statewide Action Research) เป็นการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาของโรงเรียน โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหัวหน้าทีม คณะวิจัย ประกอบด้วยคณะครู บุคลากรอื่น ๆ โรงเรียน ชุมชน และคณะที่ปรึกษาจากภายนอก การวิจัยปฏิบัติการระดับโรงเรียน จะเป็นการปรับปรุง หรือพัฒนาโรงเรียน 3 ด้าน คือ การปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียน การพัฒนา นักเรียน การเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เป็นการวิจัยที่ซับซ้อน แต่จะเอื้อประโยชน์ให้บุคลากรสามารถทำงานกันเป็นทีมได้ มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้ทุกคนได้รับรู้ถึงปัญหาอันจะนำไปสู่การร่วมมือกันทางปฏิบัติ เพื่อประโยชน์และความสำเร็จของโรงเรียนต่อไป

กระบวนการและขั้นตอนของการทำวิจัยในชั้นเรียน

Freeman (1998 อ้างถึงใน สุวิมล จรุงวานิช, 2544, หน้า 42) โดย Freeman ได้เสนอ ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ การตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้น การกำหนด ปัญหาการวิจัยหรือตั้งคำถามเกี่ยวกับงานวิจัย ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย การทำความเข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น และสุดท้ายคือการนำข้อค้นพบไปเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ และใช้ประโยชน์

ประวิต เอรารรรถ (2545, หน้า 48 - 49) ได้สรุปกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน (Reconnaissance) เป็นการสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน ว่า มีปัญหาอะไรบ้าง ปัญหาเหล่านั้นมีสาเหตุมาจากอะไร สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือ แก้ไขส่วนใดได้บ้าง โดยการสำรวจกิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมนักเรียน สภาพแวดล้อม ในโรงเรียนและบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียน การสำรวจวิเคราะห์ปัญหา จะทำให้ครูเข้าใจปัญหา อย่างชัดเจน สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยได้

2. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการ วางแผน ลงมือปฏิบัติ ค้นหาคำตอบ และหานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา

3. การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

4. การสะท้อนผลปฏิบัติการ (Reflection) หลังจากการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนา ตามแผนจนปรากฏแล้ว ต้องสะท้อนผลการปฏิบัติงานว่ามีสิ่งใดเกิดขึ้น เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนา บ้างเพื่อสรุปผล และวางแผนปรับปรุงและแก้ปัญหาใหม่ต่อไป

จากกระบวนการดังกล่าวจะเห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนมุ่งที่จะแสวงหาคำตอบหรือ พัฒนานวัตกรรมควบคู่ไปกับการนำเอาคำตอบหรือนวัตกรรมนั้น ไปใช้แก้ปัญหาที่ครูกำลังประสบ

อยู่ ซึ่งเป็นวงจรต่อเนื่องไม่สิ้นสุด ครูจึงสามารถปรับประยุกต์ให้เข้ากับการทำงานปกติของตนเองได้ ดังนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่ใช่การเริ่มต้นทำงานชิ้นใหม่ แต่เป็นการวิเคราะห์วางแผน และจัดระบบการทำงานเดิมของครูให้เป็นกระบวนการทำงานที่เป็นการวิจัยในชั้นเรียนไปด้วยวงจรในการทำวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 วงจรการทำวิจัยในชั้นเรียน (ประวิต เอรารวรรณ์, 2542, หน้า 6)

การวิจัยในชั้นเรียน จะเริ่มต้นจากปัญหาหรือข้อสงสัยที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครู โดยครูจะตั้งคำถามที่มีความหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการแสวงหาคำตอบหรือคิดค้นพัฒนานวัตกรรม แล้ววางแผนปฏิบัติงาน และการวิจัยหลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับการเก็บข้อมูลที่ได้ออกแบบการวิจัยไว้ นำข้อมูลที่

ได้มาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัยเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในเบื้องต้น แล้วปรับปรุงข้อสงสัยที่มี และสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

เมื่อได้คำตอบหรือข้อความที่น่าเชื่อถือแล้ว ครูนักวิจัยจะพัฒนาต่อไปให้มีความถูกต้อง เป็นสากล และประโยชน์มากขึ้น นอกจากนี้เมื่อครูได้ปฏิบัติงานไปอีกระยะหนึ่งหรือการปฏิบัติงาน ในลักษณะอื่น ๆ ก็อาจพบปัญหาหรือข้อสงสัยอีก ครูก็สามารถลงมือทำการวิจัยตามวงจรดังกล่าว ได้อีก

พิมพันธ์ เคชะคุปต์ และคณะ (2544, หน้า 10 - 13) ได้สรุปกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ได้ดังนี้

ขั้นวางแผนวิจัย เป็นขั้นตอนการกำหนดปัญหา หรือการกำหนดข้อคำถามงานวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ ตั้งสมมติฐาน ออกแบบการวิจัย และสร้างเครื่องมือ

ขั้นดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนการจัดเก็บเครื่องมือ วิเคราะห์เครื่องมือ นำเสนอเครื่องมือ แปลผล การตรวจสอบการดำเนินงานตามแผน แล้วปรับปรุงแก้ไข และทำการตรวจสอบอีกครั้ง หากยังพบข้อบกพร่อง ก็วางแผนดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นนำไปใช้ และเผยแพร่ เป็นการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ต่อไป ผ่องพรรณ ทรัพย์มงคลกุล (2543, หน้า 44 - 45) ได้สรุปลักษณะเบื้องต้นของปัญหาที่ดี สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนไว้ 3 ประการ ประการแรกคือ ปัญหาการวิจัยควรมีความหมาย และ เชื้อต่อการเรียนการสอนโดยตรง ปัญหาการวิจัยนั้นต้องสามารถหาคำตอบได้อย่างสอดคล้องกับ ศักยภาพของครู มีขอบเขตที่เหมาะสม ควรกลมกลืนกับการสอนของครู และประการสุดท้ายปัญหา การวิจัยควรสอดคล้องกับประสบการณ์ ความสนใจ ความถนัดของผู้วิจัยและ ได้กำหนดขั้นตอน วิจัยเบื้องต้นดังนี้ การวิเคราะห์ปัญหาในชั้นเรียน การตรวจเอกสาร การเลือกรูปแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลในชั้นเรียน การวิเคราะห์ข้อมูล และการวางกรอบการวิจัยในชั้นเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544, หน้า 33 - 50) ได้สรุปขั้นตอนกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนดังนี้ กระบวนการเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเริ่มต้นจากการสำรวจที่ชั้นเรียน โรงเรียนของเราว่ามีปัญหา อะไรบ้าง ปัญหาคืออะไร มีขอบเขตกว้างขวางเพียงใด ถ้าปัญหานั้นมีสาเหตุอยู่ที่ไหน และเลือก แก้ปัญหาด้วยวิธีใดจึงเหมาะสม ซึ่งกระบวนการคิดดังกล่าวนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการคิดหัวข้อทำวิจัย

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544, หน้า 15 - 113) ได้สรุป กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้ เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินควบคู่ไปกับการวิจัยการปรับปรุงพัฒนาที่เป็นวงจรต่อเนื่อง เป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเป็นส่วนหนึ่ง ของการทำงานปกติ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้งครูต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมี องค์ประกอบดังนี้

1. การรู้จักผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการและนำผลการวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างทันทีทันใด และอย่างมีประสิทธิภาพ ครูจำเป็นต้องเรียนรู้กระบวนการวิจัย ให้เข้าใจจุดเริ่มต้นของการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการวิจัย

2. การออกแบบการเรียนรู้ เมื่อครูรู้จักนักเรียนจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ตลอดจนการวิเคราะห์สภาพปัญหา เลือกปัญหาการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนานักเรียน ครูต้องรู้จักการวางแผนเพื่อพัฒนานักเรียนซึ่งประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาการเรียนรู้ การสำรวจ และเลือกนวัตกรรมที่สอดคล้องกับปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนานวัตกรรม และจัดทำแผนการเรียนรู้

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้ ก่อนดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูต้องวิเคราะห์นักเรียน พัฒนานวัตกรรม สำหรับใช้ตรวจสอบประสิทธิภาพของนวัตกรรม ตลอดจนวางแผนนำนวัตกรรม หรือเครื่องมือไปใช้ในการจัดกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้ โดยปฏิบัติจริง แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล สังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรม

4. การตรวจสอบและปรับปรุง เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการสังเกตผลที่เกิดขึ้นหลังการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในขั้นตอนนี้มีสิ่งที่ต้องดำเนินการ คือ ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอ และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5. การนำเสนอ และเผยแพร่ผลงานการวิจัย การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่กล่าวในข้างต้น เป็นกิจกรรมที่ครูดำเนินการตามปกติ ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ในชั้นเรียน สิ่งที่เกิดขึ้น และนำไปปฏิบัติในห้องเรียน ย่อมเกิดผลกับนักเรียน โดยตรง

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2544, หน้า 23) เสนอขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการไว้ 6 ขั้นตอนคือ การตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับสภาพที่เกิดขึ้น การกำหนดปัญหาการวิจัย หรือคำถามเกี่ยวกับงานวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การทำความเข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น การนำข้อค้นพบไปเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และไปใช้ประโยชน์

ทัศนาศา แสงศักดิ์ (2543, หน้า 73) ได้แบ่งกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ออกเป็น 8 ขั้นตอนคือ สำรวจ และวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง กำหนดรูปแบบหรือวิธีการที่ใช้แก้ปัญหา ออกแบบงานวิจัย สร้าง และพัฒนาเครื่องมือรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผล เขียนรายงาน

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการวิจัยในชั้นเรียน ตามที่กล่าวมาสรุปได้เป็น 5 ขั้นตอนหลักได้แก่ การตั้งปัญหาสำหรับการวิจัย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การสังเกตผล การเผยแพร่ใช้ประโยชน์

ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

สุภางศ์ จันทวานิช (2545, หน้า 22 - 25) ได้กล่าวว่าการส่งเสริมให้เกิดการวิจัยในหน่วยงานต่าง ๆ นั้น จำเป็นต้องสร้างปัจจัยให้มีบรรยากาศเกื้อกูลต่อการวิจัยให้มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ด้าน คือนักวิจัย หน่วยงานวิจัย และบริบทของการวิจัย (Context) มีดังนี้

1. ปัจจัยเกี่ยวกับนักวิจัย ได้แก่ ความรอบรู้ในสังคมบางด้าน ความรอบรู้ในเชิงทฤษฎี การวิจัย ความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ความสามารถในเชิงวิเคราะห์วิจัย ความสามารถในการถ่ายทอดผลการวิจัย

2. ปัจจัยเกี่ยวกับหน่วยงานวิจัย ซึ่งองค์ประกอบย่อยของทั้งสองได้แก่ โครงสร้างของหน่วยงาน หน่วยงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพต้องมีโครงสร้างที่ให้ปัจจัยป้อนเข้า (Input) ในแง่ต่าง ๆ คือมีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดี และพร้อมจะหยิบข้อมูลมาใช้ได้ มีเอกสาร และวรรณคดีที่เกี่ยวข้องเพียงพอสำหรับการทำวิจัยแต่ละเรื่อง มีคณะวิจัยที่ได้รับการอบรมแล้วมีอุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย และมีทุนสำหรับการวิจัย ด้านระบบบริหารของหน่วยงานประกอบด้วยมีการจัดหา และกระจายบุคลากรตามความสามารถตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับการวิจัยอย่างเหมาะสม มีการแบ่งแรงงาน และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสม มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูง มีช่องทางหรือเครือข่ายสำหรับการเผยแพร่ และติดต่อในการวิจัย

3. ปัจจัยเกี่ยวกับบริบทของการวิจัย (Research Context) ปัจจัยส่วนนี้จะเป็นามธรรม และทำให้ตัดสินใจได้ไม่ง่ายว่ามีอยู่สมบูรณ์มากน้อยเพียงใดในสังคมของเรา แต่ปัจจัยด้านนี้มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อคุณภาพของการวิจัย ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ แบบแผนการแสวงหา ความจริงที่มีมาแต่โบราณ ความไขว่คว้าในกรรับฟังคำติชม และการเปลี่ยนแปลง ค่านิยมต่อการศึกษา ความต้องการงานวิจัย ผลตอบแทนที่ไม่ใช่วัตถุในการทำวิจัย เช่นความก้าวหน้าทางวิชาการ การได้รับการยอมรับจากสังคมรวมทั้งความเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะหน่วยราชการหรือหน่วยปฏิบัติอื่นใดกับหน่วยงานวิจัย

ปัญหาและอุปสรรคของการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับบุคลากรในสถานศึกษา ฉะนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงมีปัญหา และอุปสรรคอยู่มากซึ่งเรื่องนี้นักวิจัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำปัญหาในการทำวิจัยมาเสนอแนะไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2525, หน้า 117 - 120) ได้เสนอปัญหาในการทำวิจัยไว้เป็นรายชื่อดังนี้

1. ปัญหาด้านเทคนิคการวิจัย ซึ่งปัญหาทางด้านนี้แบ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนแหล่งค้นคว้าพวกเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไม่มีคุณภาพ การเขียนรายงานการวิจัยสื่อความหมายไม่ดี ผลงานการวิจัยยังขาดแคลนในบางประเภท รูปแบบการวิจัย

ไม่เหมาะสม ผู้เก็บข้อมูลและผู้ให้ข้อมูลไม่มีคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญกับการทำวิจัย เป็นต้น

2. ปัญหาด้านการบริหารงานวิจัย ปัญหาด้านนี้เป็นปัญหาเกี่ยวกับผู้วิจัยไม่มีเวลาในการทำวิจัย ขาดผู้ช่วยงานวิจัย มีงบประมาณด้านการทำวิจัยจำกัด และขาดขวัญกำลังใจในการทำวิจัย เป็นต้น

สำนักข้าราชการครู (2534 อ้างถึงใน ปรานี นุ่นน้อย, 2540, หน้า 4) ได้สรุปข้อบกพร่องของผลงานวิชาการประเภทงานวิจัยไว้ดังนี้ เกี่ยวกับหัวข้อการวิจัย และการกำหนดปัญหา พบว่างานวิจัยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ และการกำหนดตำแหน่ง ก.ด. กำหนดจุดประสงค์การวิจัยกว้างมาก และเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา และงานในหน้าที่น้อยไม่อาจนำไปใช้ปฏิบัติได้ ขาดภูมิหลังของปัญหา และผู้วิจัยไม่สามารถเสนอปัญหาให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของปัญหา

1. เกี่ยวกับการออกแบบการวิจัย พบว่าการออกแบบการวิจัยไม่เหมาะสมทำให้ไม่บรรลุจุดมุ่งหมายการวิจัยที่ตั้งไว้ ขาดองค์ประกอบที่สำคัญของการวิจัย และไม่มีควมใหม่หรือขาดความคิดสร้างสรรค์

2. เกี่ยวกับเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าไม่มีเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือถ้ามีก็ไม่สัมพันธ์กับงานวิจัยเรื่องนั้น ๆ ไม่มีข้อสรุป ไม่มีวิจารณ์ ไม่ขยายต่อหรือไม่มีความคิดเห็นของผู้วิจัย

3. เกี่ยวกับการตั้งสมมุติฐาน พบว่าการตั้งสมมุติฐานไม่ถูกต้องหรือขาดเหตุผลประกอบ

4. เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล พบว่าการเลือกกลุ่มตัวอย่างไม่เหมาะสม ถ้าเอียงใช้เครื่องมือไม่เหมาะสม ไม่รายงานคุณภาพเครื่องมือ

5. เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าใช้สถิติไม่ถูกต้องทำให้ไม่น่าเชื่อถือ

6. เกี่ยวกับการสรุปผลการวิจัย และรายงานการวิจัย พบว่าเสนอผลการวิจัยไม่ชัดเจน การอภิปรายผลยังไม่สนับสนุนประเด็นสำคัญข้อเสนอนะมีลักษณะไม่เฉพาะเจาะจงและไม่เป็นผลสืบเนื่องจากการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัยขาดความเชื่อมโยงไม่มีการอ้างอิงข้อมูลที่น่ามาในการวิจัยหรืออ้างอิงผิดพลาด

โกสินทร์ วรเศรษฐสิงห์ (2540, หน้า 36 - 39) ได้สรุปข้อบกพร่องของผลงานวิชาการประเภทงานวิจัย ดังนี้

1. เกี่ยวกับความสำคัญ และความชัดเจนของปัญหาที่จะศึกษา ดังนี้

1.1 จุดประสงค์ของการวิจัยกว้างมาก กำหนดจุดประสงค์ 2 ข้อ แต่ทดสอบคำตอบเดียว จุดประสงค์มีประโยชน์น้อย

1.2 งานวิจัยไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ และขอเลื่อนตำแหน่งตามที่กำหนดเกี่ยวกับความครอบคลุม และความเป็นประโยชน์ของวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1.2.1 ขาดวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง หรือมีน้อย

1.2.2 วรรณคดีเกี่ยวข้องไม่สัมพันธ์กับงานวิจัย

2. เกี่ยวกับการออกแบบงานวิจัย ดังนี้คือ การออกแบบงานวิจัยไม่เหมาะสม

3. เกี่ยวกับความเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร ดังนี้ หากเป็นงานวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ไม่เสนอรายละเอียด วิธีการเลือกตัวอย่างจากกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างมีน้อยเกินไป

4. เกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัยดังนี้

4.1 ขาดการเสนอผลการทดลองใช้ การหาความเชื่อมั่น การวิเคราะห์หรือการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

4.2 เครื่องมือไม่เหมาะสม ขาดเกินไปคำสั่งไม่ชัดเจน และไม่เสนอเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5. เกี่ยวกับความถูกต้องเหมาะสมของการใช้สถิติวิเคราะห์ และการเสนอผลการวิเคราะห์

5.1 การใช้สถิติไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับข้อมูล

5.2 ไม่เสนอวิธีการวิเคราะห์ว่าใช้การวิเคราะห์อย่างไร

5.3 การใช้สูตรทางสถิติ มีการพิมพ์และคำนวณผิดพลาดหลายแห่ง

6. เกี่ยวกับการสรุปและอภิปรายผล ดังนี้

6.1 ไม่มีการสรุปผลการวิจัย

6.2 การอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูลสั้นมาก และเสนอรวมกันโดยไม่แยกเป็นเรื่อง สรุปและอภิปรายผลนอกเหนือไปจากข้อมูล

6.3 ข้อเสนอแนะกว้างเกินไปไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้

7. เกี่ยวกับประโยชน์ทางวิชาการของงานวิจัย ดังนี้

7.1 งานวิจัยการสำรวจปัญหาพื้นฐานทั่วไป ไม่มุ่งพัฒนาหรือแก้ปัญหา

7.2 เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการน้อย

8. เกี่ยวกับประโยชน์ในทางปฏิบัติของงานวิจัย ดังนี้

8.1 งานวิจัยมีลักษณะเป็นการสรุปปัญหาทั่วไปอย่างกว้าง ๆ ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติได้

8.2 งานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษาและงานในหน้าที่น้อย

9. เกี่ยวกับโครงสร้าง และความเป็นมาตรฐานของรูปแบบการเขียนรายงานการวิจัย ดังนี้

9.1 การเขียนรูปแบบรายงานการวิจัยไม่ถูกต้องและองค์ประกอบของงานไม่ครบถ้วน

9.2 การเขียนเชิงอรรถและบรรณานุกรมไม่แน่นอน ไม่ถูกต้อง และไม่มีการอ้างอิง

9.3 การพิสูจน์อักษรผิดพลาดมาก การพิมพ์ และการลำดับหัวข้อในการพิมพ์ขาดความประณีตไม่เป็นระบบเดียวกัน

วีรพล ฉลาดแย้ม (2544, หน้า 69) ศึกษาเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ได้สรุปปัญหาของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ด้านผู้วิจัย พบว่าโดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการสนับสนุนการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ แหล่งค้นคว้างานวิจัย ขอบประมาณสนับสนุนการวิจัย ผู้ให้คำปรึกษางานวิจัย การนำผลวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน กรมวิชาการ (2525 อ้างถึงใน วิไลวรรณ สมบูรณ์, 2543, หน้า 19) ได้เสนอปัญหาในการวิจัยเป็นรายข้อดังนี้

1. ปัญหาด้านเทคนิคการวิจัย ซึ่งปัญหาทางด้านนี้แบ่งเป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนแหล่งค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่มีคุณภาพ การเขียนรายงานการวิจัยสื่อความหมายไม่ได้ ผลงานการวิจัยยังขาดแคลนบางประเภท รูปแบบการวิจัยไม่เหมาะสม ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล และผู้ขอใช้ข้อมูลไม่มีคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความสำคัญกับการวิจัย

2. ปัญหาด้านการบริหารงานทางด้านวิจัย เป็นปัญหาเกี่ยวกับผู้วิจัยไม่มีเวลาในการทำงานวิจัย ขาดผู้ช่วยในการทำวิจัย มีงบประมาณด้านการทำวิจัยจำกัด และขาดขวัญกำลังใจในการทำงานวิจัย

ฝ่ายสารสนเทศการวิจัย กรมวิชาการ (2529 อ้างถึงใน วิไลวรรณ สมบูรณ์, 2543, หน้า 19 - 22) ได้ประชุมเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา เรื่องการนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งจัดขึ้น เมื่อวันที่ 9-12 กันยายน 2529 และผลการประชุมได้มีการสรุปถึงปัญหาในการทำงานวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนดังต่อไปนี้

1. ไม่มีการศึกษาวิจัยเฉพาะเรื่องราวที่ตรงกับปัญหาที่โรงเรียนต้องการอย่างเพียงพอ
2. งานวิจัยที่มีอยู่ไม่ได้เสนอแนวทางหรือวิธีการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง
3. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนไม่ได้แพร่หลายเข้าสู่โรงเรียน
4. ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนยังไม่มีมาตรการที่มั่นใจได้ว่าเป็นงานวิจัยที่มีคุณภาพพอที่จะนำไปพัฒนาโรงเรียนได้

5. นักวิจัยภายนอกมักมองไม่เห็นสภาพปัญหาของโรงเรียนที่แท้จริงจึงไม่สามารถสร้างงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

6. นักวิจัยระดับ โรงเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องงานวิจัย จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลพื้นฐานให้เป็นระบบได้

7. นักวิจัยไม่ได้ชี้ส่วนสำคัญของงานวิจัยที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาภายในโรงเรียน

8. ผู้บริหารไม่เข้าใจถึงวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ผลงานวิจัย

9. ผู้บริหารส่วนหนึ่งไม่เห็นความสำคัญของงานวิจัย จึงไม่ส่งเสริมให้มีการแก้ปัญหา

ลัดดา กองคำ (2541, หน้า 98 - 99) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ได้สรุปปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนี้

1. ภาพรวม โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนในระดับปานกลางทุกด้าน 4 ด้าน มีข้อสังเกตว่าด้านที่มีปัญหามาก 2 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน และปัญหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งข้อมูลในการวิจัยในชั้นเรียน

2. ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ปัญหาการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน

3. ด้านงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การของบประมาณเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ความพร้อมในด้านเงินทุนของผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งข้อมูลการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ ปัญหาผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งใน และนอกโรงเรียน ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัยในชั้นเรียน ปัญหาตำรา เอกสาร วารสารการวิจัยในชั้นเรียน

จากการนำเสนอปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของนักวิจัยหลายท่าน ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นประเด็นในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ด้านการดำเนินงาน
3. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านงบประมาณ
5. ด้านวัสดุอุปกรณ์
6. ด้านแหล่งข้อมูล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 80 - 81) ประกอบด้วย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ที่ตั้ง อาคาร 4 พญาไท
ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10400 เขต 1 ประกอบด้วย
เขตพญาไท บางซื่อ ดุสิต สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน ราชเทวี พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย บางรัก วัฒนา
สาทร พระโขนง บางนา คลองเตย บางคอแหลม ยานนาวา ดินแดง
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ที่ตั้ง โรงเรียนพิบูลย์อุปถัมภ์
ถนนลาดพร้าว เขตห้วยขวาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10310 เขต 2 ประกอบด้วย
ห้วยขวาง จตุจักร ลาดพร้าว บางเขน สายไหม บางกะปิ วังทองหลาง ดอนเมือง หลักสี่
ลาดกระบัง สะพานสูงคันนายาว มีนบุรี คลองสามวา หนองจอก ประเวศ สวนหลวง
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ที่ตั้ง 39/1 ซ. เพชรเกษม แขวง
บางแคเขตภาษีเจริญ จังหวัดกรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10160 เขต 3 ประกอบด้วย บางแค
บางขุนเทียน บางบอน ทุ่งครุ ราษฎร์บูรณะ จอมทอง คลองสาน ธนบุรี ภาษีเจริญ ดลิ่งชัน ทวีวัฒนา
บางพลัด บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ หนองแขม

รายชื่อโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1, 2 และ 3
(รายละเอียดดังภาคผนวก ข)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ครุณี อาจเปรุ (2543, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการเกี่ยวกับงานวิจัย
ในชั้นเรียนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
ชัยภูมิ พบว่า ความสนใจในการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้สอนวิชา
คณิตศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์มีความสนใจในการมี
ส่วนร่วมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการสรุป
การประเมินผลการเรียนของนักเรียน และนำปัญหาของนักเรียนเข้าที่ประชุมหมวดวิชา เพื่อ
แก้ปัญหา และถามผู้ที่มีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาแบบเดียวกันกับหมวดวิชาอื่น ๆ โดย
ส่วนใหญ่ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง แนวทางการเขียนรายงานการวิจัย
กระบวนการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา หลักการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล และความหมาย
ของการวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย

สการรัตน์ ชุ่มเชย (2543, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการวิจัย การปฏิบัติการ สำหรับการพัฒนาครูประถมศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่าการทำวิจัย ปฏิบัติการมีทั้งแบบทำคนเดียวและทำเป็นทีม ทั้งภายในและภายนอกและกับบุคคลภายนอก โรงเรียน ประเด็นการวิจัยส่วนใหญ่เกี่ยวกับทักษะการคิดในวิชาคณิตศาสตร์ ปัญหาพฤติกรรมของ นักเรียน วิธีการวิจัยที่ครูใช้คือ การสำรวจ การศึกษารายกรณี การวิจัยกึ่งทดลอง การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ปัญหาในการทำงานวิจัยคือ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการช่วยเหลือ ครู ไม่มีเวลา และการงานหนัก ครูต้องการสนับสนุนด้านการอบรม ตัวอย่างผลงานการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ที่หลากหลาย ที่ปรึกษาและผู้ให้เหตุผลตาม ด้านการวิจัย การสนับสนุนด้านการวิจัย นโยบาย การจัด เวลา สื่อ วัสดุอุปกรณ์ควรเป็น โปรแกรมการวิจัยที่มีค่าตอบแทนต่อเนื่อง

วิไลพร เสรีวัฒน์ (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การวิจัยในชั้นเรียนของ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำพู พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามร้อยละ 87.79 ไม่เคยทำงานวิจัยในชั้นเรียน สภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู ประถมศึกษาในด้านความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย โดยภาพรวมพบว่ามีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยอยู่ใน ระดับน้อย สภาพการวิจัยในชั้นเรียนด้านทักษะในการวิจัย โดยภาพรวมครูประถมศึกษามีทักษะ การวิจัยอยู่ในระดับน้อย สภาพการวิจัยในชั้นเรียนด้านคุณลักษณะของนักวิจัย โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก สภาพการวิจัยในชั้นเรียนด้านการสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ แหล่งค้นคว้า งานวิจัย งบประมาณการสนับสนุนการวิจัย วัสดุในการทำงานวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ความต้องการใน การทำงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมมีความต้องการในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการมากในทุกข้อ ความต้องการในการทำงานวิจัยในด้านการสนับสนุนการวิจัย โดยภาพรวมมีความต้องการในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการมากทุกข้อ

ธนวัฒน์ สมบูรณ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาบุคลากร เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านไร่ใต้ประชาคม อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัด อุบลราชธานี พบว่าการพัฒนาบุคลากร โดยการศึกษาเอกสาร การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและ การนิเทศภายในทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถทำการวิจัยได้ในระดับหนึ่ง ที่ยังเป็น ปัญหาต้องการพัฒนาต่อไปคือ ขันการพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม

ภักจิรา สิงห์พิเศษ (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า การพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนเสือโก้ก วิทยาเขต จังหวัดมหาสารคาม พบว่ากิจกรรม การเรียนรู้ที่มีปัญหามากที่สุดคือ การวิจัยในชั้นเรียน ได้ทำการพัฒนาโดยการอบรม และนิเทศ

ติดตามผล หลังการพัฒนา บุคลากรมีการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพิ่มมากขึ้น

Steffy (1998, p. 167) ได้ทำการศึกษาเพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนวิชา วิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งส่งผลจากความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นของครูเกี่ยวกับประเด็นปฏิรูป วิทยาศาสตร์ และจากความต้องการของครูที่จะรวมเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้าไว้โดยตรงในชั้น เรียนวิชาที่เป็นวิชาการ หลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาสำหรับนักเรียนวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในรัฐฟลอริดาตอนกลาง โรงเรียนหนึ่ง มีชื่อว่า โครงการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ประยุกต์อย่างสมจริงเพื่อใช้ในสังคม การศึกษาครั้งนี้ได้อธิบาย การสร้างโครงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ประยุกต์อย่างสมจริงเพื่อใช้ในสังคม แล้วใช้ เอกสารสนับสนุนการเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์คำตอบของนักเรียนที่เกี่ยวกับ โครงการ ผล การศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนสามารถเกิดขึ้นได้ การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน สามารถได้รับแจ้งให้ทราบได้จากการรับรู้ของนักเรียนเพื่อช่วยกระบวนการปฏิรูปการเปลี่ยนแปลง ในชั้นเรียนสามารถรวบรวมเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้าในชั้นเรียนที่เป็นวิชาการแทน ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนสามารถทำให้กระบวนการเรียนรู้สนุกสนานสำหรับ นักเรียนได้ ในขณะที่ข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถสรุปอย่างกว้าง ๆ ได้ นั่น มีการ นำเสนอความคิดจำนวนมากที่มีศักยภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เพิ่ม จำนวนขึ้น ส่วนนักศึกษาทางวิชาชีพ ได้รวมความคิดเหล่านี้ในบรรยากาศการสอนในห้องเรียนของ ตนเอง

Morton (1999, p. 359 - A) ได้ทำการศึกษาการร่วมมือกันปฏิบัติระหว่างผู้วิจัยกับครู ชั้นประถมปีที่ 3 จำนวน 2 คนตลอดเวลา 1 ปีปฏิทิน ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางใน ภาคตะวันตกตอนกลางของหนึ่งในสหรัฐ ความมุ่งหมายของการศึกษาสำหรับผู้วิจัยซึ่งเป็นครู เกษียณอายุราชการแล้ว คือ เพื่อร่วมมือกันปฏิบัติการวิจัยร่วมกับครูประจำ ชั้นเรียน ในการสร้าง หลักสูตรและการสอน ที่จะช่วยครูให้สัมพันธ์กับนักเรียนในลักษณะที่จะทำให้นักเรียนสามารถ เข้าร่วมและสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น ระยะเวลาที่ทำการวิจัยชาติพันธุ์วรรณนา ด้วยการสังเกต ใช้เวลา 2 เดือน และใช้เวลาร่วมมือกันปฏิบัติการวิจัยต่อไปอีก 7 เดือน สาระสำคัญที่ทำการวิจัยได้แก่ บทสนทนาในชั้นเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การหาเอกสารประกอบความสนใจ ของนักเรียน อุปสรรคที่ขัดขวางการเข้าไปเกี่ยวข้องกับนักเรียน ความคับข้องใจที่ครูแสดงออก เกี่ยวกับการทำการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ตัวอย่างการเขียนของนักเรียนที่ส่งมาและสิ่งท้าทาย การร่วมมือกันปฏิบัติการวิจัยระหว่างครูประจำชั้นกับนักวิจัยจากมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า งานจัดทำหลักสูตรมุ่งเน้นด้านการอ่าน การเขียน และวิทยาศาสตร์ หลักสูตรเกี่ยวข้องกับปรัชญา

ว่าด้วยวิธีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม การใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกันปฏิบัติร่วมกับนักเรียน การอ่านที่อาศัยวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นฐาน และการเขียนในฐานะที่เป็นกระบวนการ ผู้วิจัย และครูประจำชั้นรู้สึกว่าการร่วมมือกันปฏิบัติส่งผลให้ความสนใจของนักเรียนเพื่อขึ้นมา ครูทุกคนแสดงความซาบซึ้งที่มีผู้ร่วมงานช่วยพวกตนพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอนที่เพิ่มพูนการเรียนรู้ สรุปได้ว่าการวิจัยครั้งนี้เป็นแม่แบบสำหรับการร่วมมือกันปฏิบัติงานวิจัยระหว่างนักวิจัยกับครูที่สนใจในการปรับปรุงการปฏิบัติการสอนของตน

Fuleher (2001, p. 146 - A) ได้อธิบายโครงการวิจัยเชิง ปฏิบัติการในชั้นเรียนโครงการหนึ่ง ซึ่งดำเนินการ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยเองกับนักศึกษาวิชาภาษาสเปนในวิทยาลัย ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับชั้นชั้นใช้แรงงาน ในการวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ยืดหยุ่น และระยะเวลาการสะท้อนผลบ่อยครั้งมาก และเป็นการวิจัยแบบร่วมมือกันปฏิบัติด้วย จำนวนนักศึกษาในเขตเมืองที่เป็น

กลุ่มตัวอย่างนั้น เป็นสมาชิกชนกลุ่มน้อยที่ดูเหมือนจะเหมาะกับการปฏิบัติตามตัวอย่างของ เปาโก ฟรีเร (Paolo Freire) ซึ่งเป็นผู้ชักชวนสมาชิกชุมชนนั้นมาเป็น ผู้ร่วมวิจัยใน “วงจรวัฒนธรรม” ของเขา นักศึกษาเหล่านั้นจึงได้รับมอบอำนาจให้ร่วมมือการปฏิบัติการตัดสินใจเกี่ยวกับชั้นเรียนภาษาสเปนของพวกตน ผลการศึกษาพบว่า การถ่ายทอด การควบคุมนักเรียน ได้ช่วยให้พวกเขาได้เป็นเจ้าของรายวิชานี้ด้วย ผู้วิจัยพบว่า การรวมเอาการอภิปรายอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับความอ่อนไหวทางวัฒนธรรมเข้ากับการมอบหมายงานให้ทำการสัมภาษณ์นั้น กระทำสำเร็จได้ในชุมชนชาวสเปนในท้องถิ่น ซึ่งนับว่ามีคุณค่าในหลายระดับ การมอบหมายงานดังกล่าวใช้เป็นแบบฝึกหัดการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ทำให้นักศึกษาได้ใช้ภาษา สภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติให้นักศึกษาได้รับโอกาสมีประสบการณ์ในการสื่อสารตามสภาพที่เป็นจริงในเป้าหมาย และงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มแรงจูงใจนักศึกษาขึ้นได้อย่างรวดเร็ว

Buley (2003, Abstract) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการห้องเรียนในระดับเกรด 2 เพื่อค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จากการร้องเพลงนาไวท์ ทุก ๆ วัน ในช่วงระยะเวลา 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ การสัมภาษณ์ก่อนและหลัง โดยใช้คำถามปลายเปิด สัมภาษณ์ผู้ปกครองจำนวน 17 คน โดยถามถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ซึ่งได้พิจารณาความก้าวหน้าในการร้องเพลงของเด็ก ผลการศึกษาพบว่า การพูดและการออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง ชี้ให้เห็นว่า

Cole (2003, Abstract) ได้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการออกแบบมาตรฐานการประเมินผล ในมหาวิทยาลัยประเทศแคนาดา การศึกษาครั้งนี้ เป็นการร่วมมือเป็นทีมวิจัยของนักวิจัย จำนวน 16 ทีมเพื่อร่วมมือกันสร้างแบบมาตรฐานในการประเมินผล ซึ่งประกอบไปด้วย 175 ตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้ประกอบด้วย พฤติกรรม ที่คาดหวัง ระยะสั้น และระยะยาว และ

เป็นกระบวนการกลุ่มที่นำไปสู่ดัชนีที่ได้มาตรฐานในระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยในครั้งนี้เรียกว่า เค้าโครงการประเมินผลมาตรฐานในระดับมหาวิทยาลัย (CSAF) ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการวิจัยและปฏิบัติการ

จากการรวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการพัฒนาบุคคลหรือการพัฒนาองค์กร ควรมีการค้นคว้า ศึกษาทำการวิจัย เพราะการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหา หรือส่งเสริมให้เกิดปรากฏการณ์ใหม่ๆ สำหรับบุคคลหรือหน่วยงาน และที่สำคัญทำให้เกิดการพัฒนาโดยรวมไปถึงการพัฒนาประเทศ